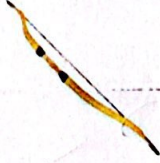

11.

Otağ

Yay

Tuğ

İlk Türk devletlerine ait görselleri verilen hükümdarlık sembolleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Ticari faaliyetler ekonominin temelini oluşturmuştur.
- Bağımsız yaşama arzusu göç hareketlerine neden olmuştur.
- Yaşam tarzı, sembollerin belirlenmesinde etkili olmuştur.
- Sembollerin ortaya çıkmasında İslam medeniyetinin etkisi görülür.
- Semboller, her sene toplanan kurultayda belirlenir.

12. Yöneticileri ve halkının bir bölümü Musevi olan Hazarlarda cami, kilise ve sinagoglara rastlanmıştır. Halk arasındaki davalara da Musevi, Müslüman, Hristiyan ve Şamanlardan oluşan hakimler kurulunca bakıldığı saptanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Hazarlara ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

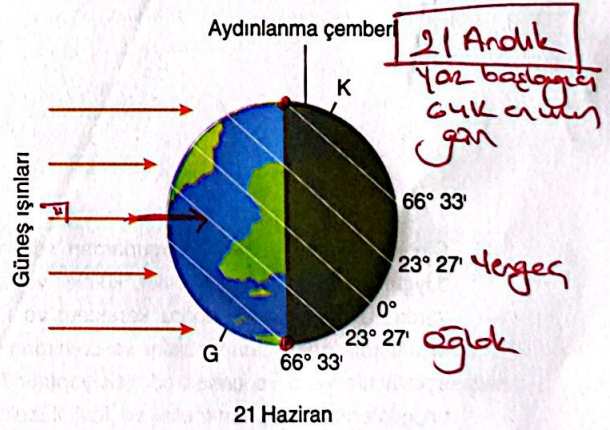
- Dinsel hoşgörünün egemen olduğuna
- Hukuk sisteminin oluşturulmasında farklı kesimlerin dikkate alındığına
- Farklı türde dinî yapılar inşa ettiklerine
- Farklı kültürlerin bir arada yaşadığına
- Toplumun dinsel tercihlerinde kağanların belirleyici olduğuna

13. Doğa ve insan sürekli etkileşim hâlinindedir. Bazen doğa koşulları insan yaşamına yön verirken bazen de insan, ihtiyaçları doğrultusunda doğaya müdahalelerde bulunur. İnsan doğal ortamdan ihtiyaçlarını karşılarken, doğaya zarar vermeden doğa ile uyumlu hareket etmelidir.

Buna göre aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin doğa ile uyumlu olduğu söylenebilir?

- Enerji üretimi için rüzgâr santrallerinin kurulması
- Bataklıklarının kurutulması tarım alanlarına dönüştürülmesi (2 aralık)
- Orman alanlarının tahrip edilerek turizm tesislerinin yapılması (2000)
- Fay kuşaklarına yerleşim alanlarının kurulması (tehdit)
- Sanayi atıklarının arıtılmadan akarsulara boşaltılması (Çevre kirliliği)

14. Aşağıdaki şekilde Dünya'nın, yörüngesi üzerinde dönerken ulaştığı bir konum gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya şekilindeki konumdayken gerçekleşmez?

- Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsimi başlar. (21 Haziran)
- Aydınlanma çemberi kutup dairelerine teğet geçer. ✓
- Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır. ✓
- Güneş ışınları öğle vakti Oğlak Dönencesi'ne dik gelir. ✓
- Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır. ✓

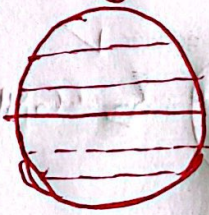
5. Aşağıdaki tabloda 21 Haziran'da üç farklı şehirde Güneş'in doğuş ve batış saatleri verilmiştir.

Şehirler	Güneş'in doğuş saati	Güneş'in batış saati
I	05.00 -14-	19.00
II	06.00 -12-	18.00
III	04.00 -16-	20.00

Tablodaki bilgilere göre bu şehirler Ekvator'dan kutuplara doğru aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) I, II, III B) I, III, II **C) II, I, III**
D) III, I, II E) III, II, I

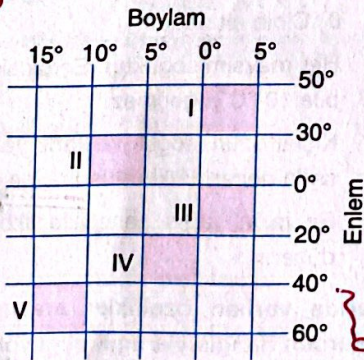
Ekvator'da 12 saat gündüz 12 saat gece yaşanır (Yıl boyu) Ekvator'dan kutuplara girdikçe bu süre artar.

I. merkezi
II. merkezi
III. merkezi
IV. merkezi
21 Haziran

İzdüşüm Alanı: Yeryüzü şekilleri hesaba katılmadan yapılan hesaplamadır.

16.

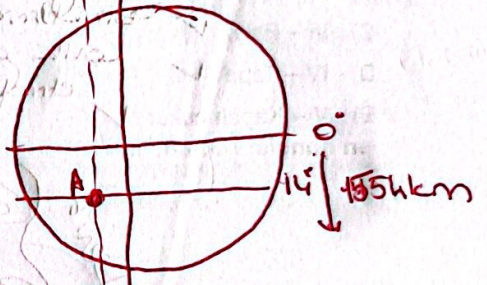
Yukarıda mutlak konumları verilen alanların hangisinin iz düşüm alanı daha dardır?

- A) I B) II C) III D) IV **E) V**

17. Ekvator'dan 1554 km güneyde olan A noktasının yerel saati Greenwich'in yerel saatinden 76 dakika geridir.

Buna göre A noktasının enlem ve boylam dereceleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

Enlem	Boylam
A) 14° Güney	19° Batı
B) 15° Kuzey	76° Batı
C) 15° Güney	76° Doğu
D) 14° Güney	19° Doğu
E) 14° Kuzey	19° Batı

76 | 4
19 Greenwich'ten
19 boylam
batıda

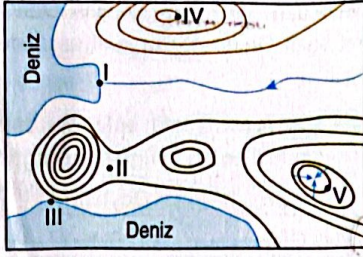
1554 | 111
14 Ekvator
dan 14
paralel daha
güneyde.

18. Eşit sayfaların tamamı kullanılacak şekilde farklı yerlerin haritası çizildiğinde gerçek alanı fazla olan yer, daha fazla küçültülmüş olur.

Buna göre aşağıdaki kıtaların eşit sayfalara çizilecek haritalarından hangisinin ölçeği diğerlerinden daha büyük olur? **Büyük ölçek**

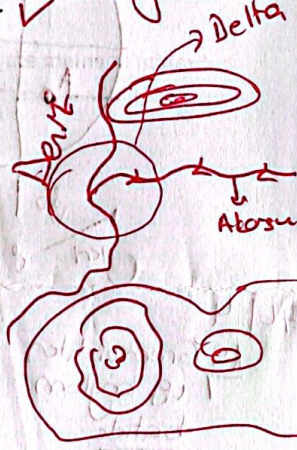
- A) Asya → En büyük kıta 1/100.000'den büyük
B) Afrika Aynıntı gacı fazla
C) Antarktika Küçültme az
D) Güney Amerika
E) Okyanusya → En küçük kıta

19.

Yukarıdaki topoğrafya haritasında numaralandırılmış noktaların üzerinde buldukları yer şekli, aşağıdakilerden hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) I - Delta → Delta oluşması için
 B) II - Boyun ✓ akarsuyun denize döküldüğü yer
 C) III - Falez ✓ biriktirme yapması için
 D) IV - Tepe ✓ konik göbütü elde etmektedir.
 E) V - Kapalı çukur ✓ Delta

20. Okyanus akıntıları geldikleri yerin sıcaklık özelliklerini gittikleri bölgeye taşıır.

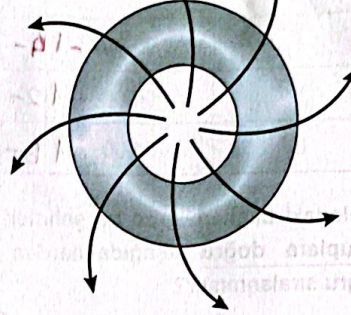

Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen akıntılardan hangisinin sıcaklığa etkisi diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

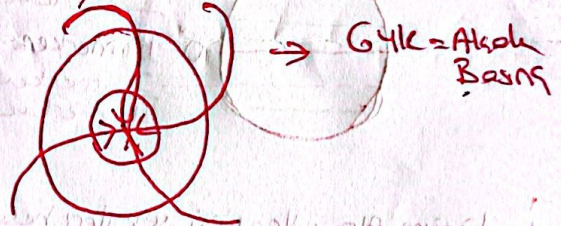
21. Aşağıda bir basınç alanındaki hava hareketi gösterilmiştir.

Güney Yarım Küre = Pers S
 Yüksek Basınç = Merkezden çevreye

Buna göre basınç alanının özelliği ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alçalıcı hava hareketi görülür. ✓
 B) Havada yağış ihtimali düşüktür. ✓
 C) Hava akımı merkezden çevreye doğrudur. ✓
 D) Alçak basınç alanıdır. ✓
 E) Güney Yarım Küre'de görülür. ✓

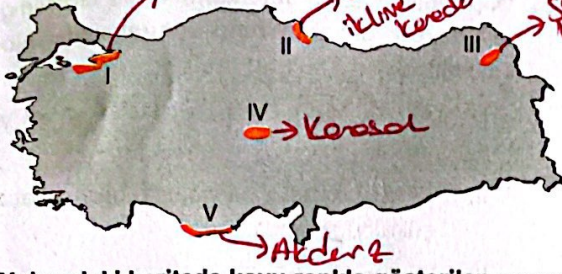
22. Aşağıda bazı iklim tiplerine ait özellikler verilmiştir:

- Yılın tamamında aylık sıcaklık ortalamaları 0 °C'nin altındadır.
- Her mevsim soğuktur. En sıcak ay ortalaması bile 10 °C'yi geçmez.
- Kışlar uzun, soğuk ve karlı; yazlar ise kısa ve serin geçer. Bitki örtüsü tayga ormanlarıdır.
- En fazla yağış genellikle ilkbahar aylarında düşer.

Yukarıda verilen özellikler arasında aşağıdaki iklimlerden hangisiyle ilgili bilgi yoktur?

- A) Kutup → Bitki örtüsü yok
 B) Tundra → Sibya / Kanada
 C) Sert karasal
 D) Step
 E) Ilıman okyanus

23.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen numaralanmış alanların hangilerinde yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer? → Akdeniz iklimi

- A) I ve IV
B) I ve V
C) II ve III
D) II ve V
E) III ve IV

24. İnsanların ilk dönemlerdeki yerleşim alanı seçimlerinde yerleşim alanına ait bazı özellikler etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu özellikler arasında yer almaz?

- A) Doğal limanların bulunması
B) Su kaynaklarının varlığı ✓
C) Verimli tarım arazilerinin bulunması ✓
D) İklim şartlarının elverişli olması ✓
E) Barınak malzemelerinin bulunması ✓

25. İbrahim, babası Azer'e, "Putları tanrılar mı sayıyor-sun? Doğrusu ben seni de kavmini de apaçık bir sapkınlık içinde görüyorum." demişti. Aynı şekilde biz İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu görüp kavrama imkânı veriyorduk ki kesin inananlardan olsun. Gecenin karanlığı onu kaplayınca bir yıldız gördü. "Rabbim budur." dedi. Yıldız batınca da "Batanları sevmem." dedi. Ayı doğarken görünce, "Rabbim budur." dedi. O da batınca, "Rabbim bana doğru yolu göstermezse elbette yolunu şaşırılmış kimselerden olurum." dedi. Güneşi doğarken görünce, "Rabbim budur; zira bu daha büyük." dedi. O da batınca dedi ki: "Ey kavmim! Ben, sizin (Allah'a) ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben, O'nun birliğine inanarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim."

(En'âm; 74-79)

Hz. İbrahim'in anlam arayışının anlatıldığı bu ayetlerde aşağıdaki kavramlardan hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) İhsan
B) Takva
C) İbadet
D) Tevhid
E) Salih amel